

DRŽAVNI ZBOR
Poslanske skupine

Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

(poslano po elektronski pošti: gp@dz-rs.si)

Ljubljana, 5.5.2021

Zadeva: pripombe na predlog Zakona o debirokratizaciji

Spoštovane poslanke in poslanci,

Vlada RS je v Državni zbor dne 19.3.2021 vložila predlog Zakona o debirokratizaciji (EVA: 2021-1411-0001). Menimo, da so nekatere predlagane rešitve v nasprotju z Zakonom o varstvu potrošnikov in bistveno znižujejo doseženo raven varstva potrošnikov v Sloveniji. Zato predlagamo, da predlaganih zakonskih sprememb, ki jih pojasnjujemo v nadaljevanju, ne sprejmete.

Utemeljitev:

Spremembe Zakona o davčnem potrjevanju računov

Po 36. členu predloga zakona se za gotovinsko plačilo ne šteje več plačilo s plačilno in kreditno kartico, čekom in drugimi podobnimi načini plačila. 37. člen predloga pa določa, da v primeru negotovinskega plačila zavezanec *izda račun kupcu le na njegovo zahtevo*.

Menimo, da je predlagana rešitev izrazito v škodo potrošnikov, ki bodo plačilo nakupa opravili s plačilnimi ali kreditnimi karticami. Izdan račun potrošniku omogoča, da nemudoma preveri, ali mu je prodajalec zaračunal pravilen znesek, kasneje po opravljenem nakupu blaga ali storitev pa potrošnik z njim dokazuje, kdaj in kje je kupil določen proizvod oziroma so bile zanj opravljene storitve. Zato ima račun veliko dokazno vrednost in je pogosto tudi pogoj za uveljavljanje različnih pravic iz naslova zavarovalnih pogodb, jamstev, garancij in drugih pravnih razmerij.

Potrošnik ne more preveriti pravilnosti zaračunanega zneska glede na kakovost in količino kupljenega blaga oziroma opravljene storitve le s pregledom bančnega izpiska, saj je iz izpiska razviden le skupni plačani znesek in prejemnik plačila, kar pa za potrošnika nikakor ne predstavlja relevantnih oziroma zadostnih informacij o transakciji.

Poleg tega bo neobvezna izdaja računa v naslednjem koraku lahko vodila tudi k zaračunavanju izdajanja računov s strani trgovcev, kar je nesprejemljivo.

Iz navedenih razlogov izrecno nasprotujemo možnosti, da bi moral potrošnik zahtevati izdajo računa, temveč je to dolžnost prodajalca oziroma izvajalca storitve in temeljna pravica potrošnikov, zapisana v Zakonu o varstvu potrošnikov. V 35. členu Zakona o varstvu

potrošnikov je določeno, da mora podjetje za prodano blago oziroma opravljeno storitev potrošniku izdati račun. V istem členu je določeno, da mora podjetje omogočiti potrošniku, da preveri pravilnost zaračunanega zneska glede na kakovost in količino kupljenega blaga oziroma opravljene storitve. Poleg ZVPot je obveznost izdajanja računov določena tudi z Zakonom o davku na dodano vrednost. Izdaja računa je pomembna tako z vidika varstva pravic potrošnikov kot za izvajanje davčnih predpisov, na primer plačilo davka na dodano vrednost.

Obrazložitev k 36. členu in 37. členu predloga zakona je pomanjkljiva in nelogična. Iz nje namreč izhaja, da je s tem členom predlagana poenostavitev, da se plačila s plačilno kartico štejejo za negotovinska plačila. Vendar mora vsako podjetje skladno z zakonodajo poskrbeti za davčno potrjevanje računov, kar pomeni, da izdaja računa potrošniku za podjetja ne more pomeniti nobenega dodatnega dela oziroma bremena, predlagana sprememba pa njihovega poslovanja ne poenostavlja.

Zato pozivamo, da izdaja računa ne sme biti določena le kot možnost, temveč mora ostati obveznost podjetja, ne glede na način plačila potrošnika. Predlog neobvezne izdaje računa je za potrošnika izredno škodljiv, poleg tega pa po našem prepričanju niti ne poenostavlja poslovanja trgovcev.

Spremembe Zakona o prijavi prebivališča

Vročanje na elektronski naslov posameznika, ki ni varen elektronski predal, ter sms sporočila na mobilno številko niso primerni načini za vročanje uradnih pošiljk. Takšen način vročanja predstavlja resno tveganje za posameznika z vidika pravne varnosti in varstva osebnih podatkov ter bi za ranljive skupine državljanov (ljudi, ki so starejši, z nižjo izobrazbo ali nizkimi dohodki) resno ogrozili enakopravno participacijo v družbi. Obstoječa zakonodaja jasno in temeljito ureja vsa vprašanja in postopke glede vročanja ter ob tem upošteva številne varnostne vidike, ki jih predlog zakona ne upošteva. Tveganje, ki jih prinaša izbira načina vročanja na navaden elektronski naslov, nikakor ne sme biti na ramenih posameznikov, saj so posledice morebitne neseznantive posameznika z dokumentom, ki se šteje za vročenega, lahko izjemno velike. Kateri so varni načini in postopki vročanja, ki posameznikom zagotavljajo ustrezno varstvo njihovih pravic in zasebnosti, je že določeno z obstoječo zakonodajo.

Zato nasprotujemo spremembam, ki bi omogočale vročanje na navaden poštni predal, ki ni varen elektronski predal, ter obveščanje po sms sporočili, saj takšen način vročanja posameznikom ne zagotavlja ustrezne ravni varnosti. To velja ne glede na to, ali gre za prostovoljno odločitev posameznika.

V zvezi s spremembami pri vročanju in zbiranju elektronskih naslovov ter (mobilnih) telefonskih števil je obširne in utemeljene pripombe Vladi podala že Informacijska pooblaščenka v svojem mnenju št. 007-10/2021/2 z dne 23. 2. 2021 ter Varuh človekovih pravic Državnemu zboru v svojih pripombah k predlogu zakona, št. 0.1-12/2021-3-SE z dne 15.4.2021. Stališča in mnenje obeh v celoti podpiramo in se jima pridružujemo.

S spoštovanjem,

Zveza potrošnikov Slovenije

Breda Kutin, predsednica